

MAJ
 1 S Filip in Jakob
 2 C Vnebohod
 3 P Najd. sv. Križa
 4 Monika
 5 N 6. po Vel.
 6 P Janec z Dam.
 7 T Stanislav
 8 S Sv. Mihael
 9 C Gregorij
 10 P Antonin
 11 S Mamert

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI SLOVENSKE LIST V AMERIKI

Basel: Es vore in nard — na pravico in resnico — na dojo do smrti

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.
 (Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI
 IN NAJBOLJ
 PRILJUBLJEN
 SLOVENSKE
 LIST V
 ZDRUŽENIH
 DRŽAVAH
 AMERIŠKIH.

ŠTEV. (NO.) 84.

CHICAGO, ILL., TOREK, 30. APRILA — TUESDAY, APRIL 30, 1940

LETNIK (VOL.) XLIX.

Italija pripravljena za vstop - Nemška obdolžba zavrnjena

Razni govorniki povdarjajo, da čas, ko bo morala Italija aktivno nastopiti, ni več daleč. — Izražajo simpatije napram Nemčiji. — O zapadnih zaveznikah se trdi, da skušate najti načine za razširjenje vojne.

Rim, Italija. — Izjave, ki so jih podajali koncem tedna razni italijanski govorniki, so ponovno povdarjale, da čas, ko bo morala Italija aktivno stopiti v vojno, ne utegne biti več daleč, ter so obenem opozarjale prebivalstvo, naj bo tsalno pripravljeno za ta slučaj. Med glavnimi, ki so izrazili to mnenje, je bil zopet urednik glasila zunanega ministertva, G. Ansald. Ta je direktno dejal, da "je nemogoče za dežel, kakršna je Italija, da bi nedogledno ostala iz konflikta." Neki drugi govornik je povdarjal, da se ne bo "nobena preostalih oaz miru" mogla rešiti, da bi se ne "nalezla."

Omenjeni Ansald je dejal, da mora biti Italija, bolj kakor katera druga država, pripravljena na "red, ki pride." Istočasno pa je jasno naznačil, na kateri strani se bo Italija bojevala, kadar stopi v vojno, rekoč: "Mi usmerjamo vse naše želje napram uspehu nemškega orožja ter se pridružujemo Nemčiji v pozdravu nemškemu vojakom, kateri so padli na norveških tleh." Neki drugi vodilni tašist, namreč Virginio Gayda, ki navadno izraža mnenje Mussolinija samega, se je izrazil, da Anglija in Francija namenoma dajete v svet govorice, da skušate Nemčija in Italija razširiti vojno v druge države. Dokaz temu, pravi, so neki letaki, ki so se zadnji petek razdaljali po Ljubljani, v katerih se je zahtevalo, da se imajo kosi jugoslovanske zemlje, ki so točasno pod Italijo in Nemčijo, vrniti Jugoslaviji. Konzula obeh ted držav sta vložila pri ljubljanskem banu protest proti tem letakom.

Vodilni italijanski krogi so si dokaj edni v tem, da nameravate zapadni zaveznici razširiti vojno v druge države, prvič zato, da boste obvarovali svoje lastno ozemlje pred direktnimi posledicami vojne, in drugič pa zato, da bi mogli priti Nemčiji kje za hrbet, vendar pa so mnenja, kako mislite to izpeljati, različna. Dočim nekateri menijo, da boste vso razpoložljivo moč vrgli na Norveško in od tam padli na Nemčijo, so pa drugi zopet prepričani, da ne boste zaveznici ničesar dosegli na Norveškem, marveč boste morali iskati kako drugo ranljivo točko. Najbolj verjetno, pravijo, je, da utegnate skušati odrezati Nemčiji dovoz ruskega petroleja. V to svrhu boste morali poslati svoje brodoge v Črno morje. To se bo pa moglo zgoditi le, ako jima Turčija dovoli prevoz skozi Dardanele.

Ako pride do tega, je gotovo, da bo Italija takoj nastopila, in docela verjetno je, da tudi Rusija ne bo trpela zavezniškega brodoge v Črno morju, katerega smatra nekako za svojega. V tem slučaju bi se vojni požar razširil na Balkan, severno Afriko, Egipt in Palestino.

OSTER SPOR V ZBORNICI

Srdita debata o zakonu glede ur in mezd.

Washington, D. C. — V poslanski zbornici se je vršila zadnji petek ostra debata glede raznih predlogov za izpremembo sedanega zakona o urah in mezdah. Na silovit odpor so zadeli posebno predlogi, ki jih je stavil poslanec Barden iz N. C., po katerih se naj bi vzeli izpod določb tega zakona delavci, ki so zaposleni pri predelovanju farmarskih produktov. Nasprotniki so povdarjali, da bi ti predlogi zopet vrgli kakih milijon delavcev nazaj v suženjstvo, da bi morali delati po 5 do 10 centov na uro.

NA DANSKEM IN NORVEŠKEM MALO KATOLIKOV

Vatikan. — Izpremenjeni položaj v severnih državah, Danski in Norveški, katoliške cerkve, kot take, ni občutno prizadel. V teh dveh državah je katoličanov k. m. a. en odstotek od skupnega prebivalstva. Na Danskem, kjer je tri in pol milijona ljudi, je katoličanov okrog 22.000, na Norveškem pa jih je med tremi milijoni prebivalcev le 3.226.

Z WPA ODPUSKAJO DELAVCE

Chicago, Ill. — Radi pomankanja v tozadnem skladu se širom cele dežele odpuskaajo delavci z vladnih WPA projektov in od tega bo prizadela tudi država Illinois. Kakor se je izrazil državni WPA direktor, Ch. E. Miner, bo tekom meseca maja odpusčenih 29.175 delavcev.

ŠE VEČJE AEROPLANE IMAJO V NAČRTU

Tusla, Okla. — Na konferenci avijatikov, ki se je vršila tukaj zadnji petek, se je objavilo, da so že izdelani načrti za graditev še večjih potniških aeroplanov, kakor so zdaj v uporabi. Tako je pripravljen neki načrt za 100 potnikov in, ki čaka le, da se bo izrazila potreba po njem.

HOMER MARTIN RE-SIGNAL

Detroit, Mich. — Homer Martin, ki je svoječasno dosegel, da se je v uniji avtomobilskega delavstva izvršil razkol, je zadnji petek objavil svojo resignacijo s predsedniškega mesta avtomobilske unije, ki spada pod delavsko federacijo. Dejal je, da se bo povrnil v privaten biznes. Ta unija se je svoječasno odcepila od CIO unije, ko se je Martin sprl z vodstvom CIO.

Širite in priporočajte list "Amerikanski Slovenec!"

V VOJNI Z NORVEŠKO

Hitler proglasil vojno stanje z Norveško.

Berlin, Nemčija. — Ko so nazijske čete vdrle na Norveško, se je objavilo, da bodo vzele to državo le pod nemško "protekcijo," da jo varujejo pred Anglijo in Francijo. Ker pa so norveške čete podvzele oboroženi odpor proti nazijski armadi, je Hitler zadnji petek objavil, da je vsled tega nastalo pravo vojno stanje med Norveško in Nemčijo, ter je obenem imenoval Jos. Terbovena glavarjem nad zasedenimi norveškimi pokrajinami. Ta je pa nasprotno še isti dan naznanil, da se bodo dosednji norveški civilni uradniki bo obdržali na svojih mestih.

FRANCIJA SKREBI ZA DRUŽINE

Pariz, Francija. — Pred kratkim so stopile v Franciji v veljavo odredbe, ki imajo za cilj pospeševati število rojstev. Delavci z večjimi družinami namreč dobe posebne denarne doklade za vsakega otroka v družini. Tako je določeno, da dobi oče, ko se rodi tretji otrok, doklado, ki znaša 20 odstotkov njegove plače. Enako je država tudi pri davkih obzirna napram družinam s tremi ali več otroci. Istočasno se je pričelo skrbeti tudi za to, da se mladina moralno ne izgublja. Tako je izginila iz javnosti večina predvojnih nedostojnih revij in listov.

BELGIJSKA VLADA SE PREMISLILA

Bruselj, Belgija. — Tukajšnji vladni kabinet, sestavljen iz koalicije katoličanov, socialistov in liberalcev, je v četrtek zadnjega tedna sklenil, da resignira, ko so trije ministri javili, da ne bodo podpirali vladnega vzgojnega programa. Na posredovanje kralja Leopolda pa se je vlada drugi dan premislila ter se odločila, da ostane. Kralj je opozoril vlado, da država nima časa, da bi se igrala z vladnimi krizami med tem, ko

ŠTEVILO KATOLIČANOV NEKOLIKO NIŽJE

New York, N. Y. — Iz uradnega katoliškega poročila za leto 1940 se razvidi, da je število katoličanov v Zed. državah in njih posestih točasno 21.403.136. To število je nekoliko manjše kakor pred letom dni, namreč za 3.371. Povdarja pa se, da je to nazadovanje izkazano zato, ker so letos vključeni v seznam le tisti katoličani, ki v resnici obiskujejo cerkev, dočim so bili lani vsi tudi tisti, ki so le po imenu katoličani. Dalje kaže seznam, da je v Ameriki 19 nadškofij in 97 škofij, skupno število duhovnikov pa je 33.912, kar je za 382 več kakor lani. Izpreobrnjenec v cerkev je bilo tekom leta 73.677.

PO KAT. SVETU

Rim, Italija. — Posebni poslanec predsednika Roosevelta, M. C. Taylor, je bil zadnji petek sprejet v privatni avdijenci od papeža Pija. Tekom zadnjih dnuj je imel več posvetovanj z raznimi osebnostmi papeževnega tajništva.

New York, N. Y. — Pokojni kardinal Hayes je zapustil premoženja \$69.862. Od tega gre, glasom pokojnikove oporoke, okrog polovica newyorškemu nadškofu v uporabo za cerkvene potrebe, večino ostalega pa dobi kardinalova sestra.

Vatikan. — Kakor že poročano, bo 2. maja proglašena svetnica bl. Eufrazija Pelletier. Znamenito pri tej bodoči svetnici je, da je bila ob rojstvu, v letu 1790, krščena od lastnega očeta. Tedaj je namreč divjala francoska revolucija, med katero javni verski obredi niso bili dovoljeni.

Rim, Italija. — Neki misijonski duhovnik, po imenu Cyril Lefevere, je prišel lani po 35 letih zopet v Evropo. Postal je pa mu je po življenju na misijonih tako dolgčas, da se je odločil, da zopet odide v kraj svojega delovanja.

armada stoji na straži ob meji.

PREPIR GLEDE NORVEŠKE

Nemčija in zaveznici se medsebojno obdolžujejo, da so imele načrte za napad na Norveško.

Stockholm, Švedska. — Predsednik norveškega parlamenta, C. J. Hambro, je v nedeljo zanimal resničnost trditev, ki jih je izrazil dan prej nemški zun. minister, von Ribbentrop, namreč, da bi bile zavezniške čete nameravale zasesti Norveško in, da so jih nemške čete takorekro v zadnjem trenutku prehiteli. Ne samo, da to ni resnica, je dejal Hambro, marveč res je nasprotno, namreč, da so na roki dokazi, da je Nemčija že več mesecev sestavljala načrte za zasledbo Norveške. Na ta način je povdaril, se je Nemcem posrečilo, da so s svojim napadom v resnici presenečili Norveško in obe zaveznici.

Ribbentrop je izrazil omejen obdolžbe v soboto in so bili v to svrhu sklicani k zborovanju tujezemski časnikarji. Dejal je, da je neovrgljivo dokazano, da so bile angleške in francoske čete na poti na Norveško še celo prej, kakor je Anglija objavila, da je položila mine ob norveški obali. Ti dokazi, pravi, so bili najdeni v uradih norveškega zunanega ministerstva v Oslo ter v uradih raznih konzulatov. Norveško vlado je govornik obdolžil, da je sodelovala z načrti Anglije in Francije.

DEKLETOM PRIPOROČA ŠIVANJE

Akron, O. — Direktor neke organizacije za vodstvo otrok, dr. Schumacher iz Clevelanda, je v svojem govoru, ki ga je imel tukaj, priporočal, naj bi se pričela dekleta zopet učiti šivanja namesto steno-grafije. Vse preveč gre sedanja vzgoja za tem, da se ženske izobrazijo za delo v biznesu, je dejal, in to utegne povzročiti polomijo v modernem družinskem življenju. Prezira se namreč dejstvo, da je ženska ustvarjena, da postane gospodinja, žena in mati ter stvariteljica domačega ognjišča.

Iz Jugoslavije

Strašna nesreča šestnajstletnega fanta v Calearjevi žagi na Trati v Škofji Loki. — Številne žrtve nepredvidne streljanja ob praznikih. — Smrtna kosa. — Razne druge vesti iz starega kraja.

Jermenje ga je zagrabilo

Škofja Loka, 25. marca. — Vso sosesko je globoko presunila novica o strašni smrti, ki je doletela 16 letnega žagarečka Franca Brenka iz Virmas 26. Brenk, čigar oče je delavec, je bil poslednje čase zaposlen pri podjetju, ki ima v svoji lasti tudi bivšo Calearjevo žago na Trati pri Škofjeloškem kolodvoru. Pridnega fanta so uporabljali za lažja dela. Vezal je butarice, nosil je žaganje in izvrševal manjša naročila. Francko so gospodari nekaokrat zabicevali, naj se ogiblje žage, kadar je v obratu, da ne bo nesreče. Žal je Brenk to svarilo pozabil in svojo nepredvidnost plačal z življenjem.

Bilo je pred prazniki proti večeru, ko se je mudil Brenk v spodnjem delu žage, kjer je speljano od glavne osi transmissijsko jermenje. Fant je moral prezreti, da se je preveč približal jermenicam in že ga je pograbilo. Verjetno, da se je zapletel v spodnji ustroj žage njegov predpasnik in silovita nesreča je bila tu. Kakor blisk je potegnil polnojarmenik nesrečneža s seboj in ga ubil. Fanta je pogon žage sukal, obračal in metal kakor igračo in ga strahovito razmesaril. Revčku je odtrgalo roko in nogo, pa tudi sicer so bile njegove poškodbe tako obupne, da je ostala na tleh le krvava gmošta. Truplo so prepeljali v Ljubljano, kjer je bilo po komisijskem ogledu samo še potrjeno, da je fant postal žrtev nesreče. Pokopali so ga v Ljubljani.

Žrtve nepredvidnosti

Maribor, 26. marca. — Med našim narodom je zelo v navadi, da se za večje praznike in cerkvene slovesnosti strelja s topci, kar zelo povzdi ljudsko razpoloženje. To streljanje navadno opravljajo starejši in mlajši fantje, ki so dostikrat vse premalo previdni in tako se dogajajo razne nesreče. Tudi za zadnje velikonočne praznike se je dogodilo več takih nesreč. Tako je pri Dornavi streljal z moznarjem 39 letni Ivan Mohorič, ki je dobil pri tem poškodbe na telesu, zlasti na rokah. Na Ceršaku je naboj odtrgal prste 27 letnemu Alojziju Šauperlu. 13 letni Hugo Lamprecht iz Zgornjega Radvanja je pri streljanju s karbidom dobil opekline na rokah. Drobci možnarja, ki je bil preveč nabit in ki se je zaradi tega razletel, so občutno poškodovali na nogah 35 letnega Aleksandra Kolarja s Kozjega vrha. Nevarne poškodbe na očeh ima 24 letni posestniški sin Josip Zemljč iz Radencev, ki je

streljal z moznarjem in pri tem napačno ravnal. Bati se je, da bo ob vid. 20 letnemu krojaškemu pomočniku Petru Zlahtiču se je predčasno sprožil možnarjev naboj. Zlahtič je obležal z groznimi poškodbami po obrazu. Njegovo stanje zbuja resno skrb. Vse poškodovance so odpremili v mariborsko splošno bolnišnico.

Nesreča pri delu

S sekiro si je presekala kito na levi roki Jože Papež, posestnikov sin iz Brezovega dol pri Novem mestu in so ga morali odpeljati v ljubljansko bolnico.

Smrtna kosa

V Ljubljani je umrla Terezija Jankovič, skrita dobrotnica revežev in betežnih, mati slovenskega izseljeniškega učitelja Janka Jankoviča v St. Privatu na Francoskem stara 73 let. — Na Spodnjem Brniku pri Kranju je umrl Jože Jereb, posestnik, oče notarja Dr. Petra Jereba v Radečah. — V Ljubljani je umrla Uršula Dermastja, rojena Hafner, stara 80 let.

Kap ga je zadel

Ko je šel na veliko noč Janec Bizjak, upokojeni rudar iz Trbovelj k maši, ga je med potjo zadel kap. Ze nekaj dni poprej se ni počutil prav dobro, vendar je hotel na velikonočno nedeljo biti pri sv. maši, dasi so mu domači branili. Pa mu je med potjo postalo slabo in pri Društenem domu je klical hišnika na pomoč, a preden je ta prišel, je bil Bizjak že mrtev. Star je bil 75 let.

Dragocena zbirka metuljev

V Petrovgradu je trgovec Josip Petrikovič, ki že 15 let zbira metulje. Nedavno je svojo zbirko razstavil. Zbirka šteje 25.000 metuljev iz vseh delov sveta in je vredna 250.000 dinarjev.

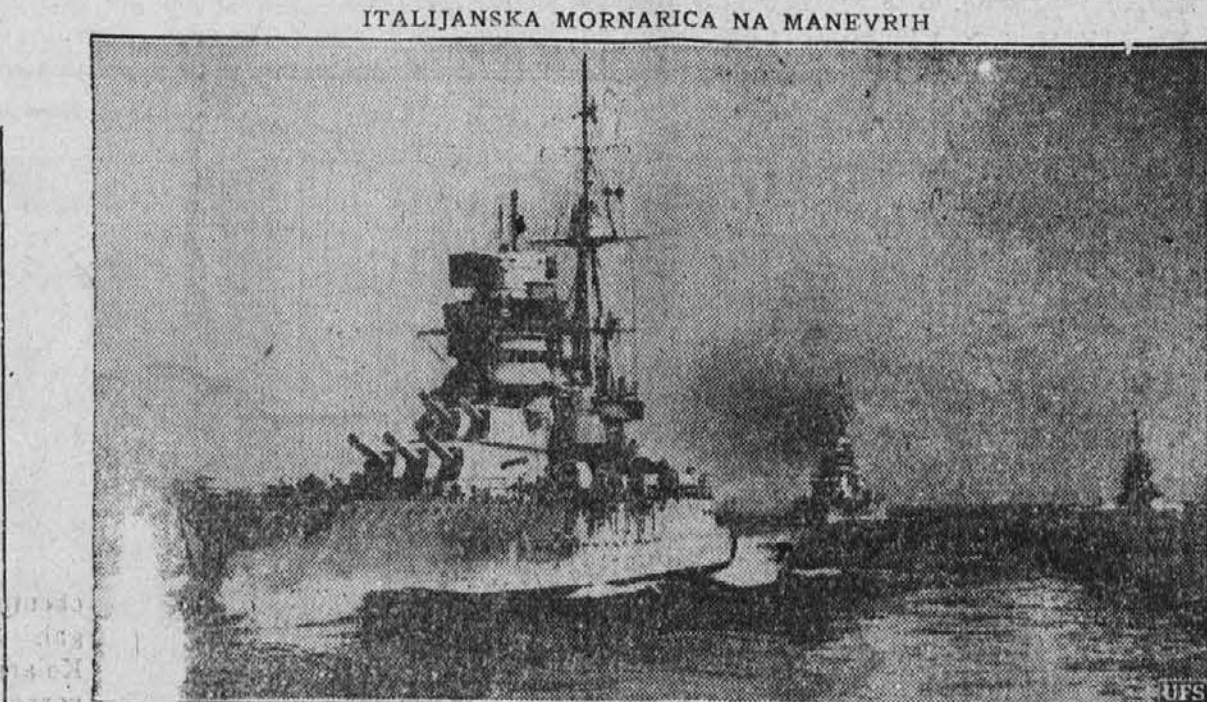
Zlatino je kradel

V Kranju je neki Branko Horvat iz Radeč odnesel urarju Dragu Šegregarju razne zlatnine za skoro štiri tisoč dinarjev. Horvata so prijeli in našli pri njem še skoro vse pokradene predmete ter jih vrnili lastniku.

Odkrivte spominske plošče

V Teharjih so na velikonočni ponedeljek v cerkvi slovensko odkrili in blagoslovili spominsko ploščo v svetovni vojni padlim v oja kom teharske župnije. Po slovesnosti je predsednik odbora obdaroval revne potomce padlih vojakov in vojaške invalide.

Najnovejše vesti najdete v dnevniku "Amer. Slovenec!"

ITALIJSKA MORNARICA NA MANEVRIH
 Pred dobrim tednom dni je Italija koncentrirala velik del svojega vojnega brodoge pri Dodekaneskih otokih, blizu Dardanel. Sama je dejala, da so to le navadni manevri, toda tujezemstvo je videlo v teh "manevrih" pomembno važnost.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljkov in dnevoov po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telephone: CANAL 5544

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti poslani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številko v tednu je čas do četrtka dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter, November 10, 1925 at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Kakšen družabni red pride?

Odkar postoji svet in ljudje na njem, nahajamo na svetu tudi boj za boljši družabni red. Zgodovina in dogodki v njej uče, da so vse borbe v svetu nastajale največ vsled neznosnih razmer v družbi. Kadar je začelo odpo-vedavati gospodarstvo in ni bilo več izhoda lepim mirnim potom, tedaj so začele nastajati revolte in odpori v raznih državah. Po vsakem uporu pa so nastale na eni strani boljše razmere, na drugi pa največkrat še slabše. Starodavni vladarji so se posluževali čestokrat čisto navadnega piratstva. Napadali so slabotnejše dežele, jih oropali, ljudi zasužnili, samo zato, da so se sami opomogli na račun slabotnejše države. Tudi danes se v svetu godi isto. Kaj so diktatorji Hitler, Stalin in Mussolini drugega, kakor nekaki moderni pirati? Napad na Abesinijo, ni bil nič drugega, kakor pravi piratski nastop. In Hitlerjev napad na Avstrijo, pozneje na Češko in Poljsko in zdaj še na Norveško ni nič drugega, kakor roparski napad, da nagradi zemlje in surovine za nemštvo, drugi naj pa magari poginejo, samo da se bo Nemcem dobro godilo. Tudi komunisti ne verujejo več v nekdani komunistični pravoverni Marksov evangelij, marveč nastopajo s silo tako, kakor kažejo interesi njihove komunistične države, ne glede, če ostali svet jutri od vsega hudega propade.

V Aziji in v Evropi so diktatorji s svojimi bojnimi pohodi uničili stari red. Razun v Angliji in Franciji ter par drugih državah ni danes več dosti kake demokracije. Vojna in njene okoliščine so celo v Angliji in Franciji morale podrediti demokracijo in svobodo zahtevam vojne, tako je v Evropi do malega izginila demokracija in vsaka svoboda. Iz vsega tega sledi, da bo družba po sedanji vojni morala uvesti nov gospodarski red. Novi gospodarski red pa bo imel silne težkoče. Nastal bo na razvalinah starega reda in tu bo mnogo truda predno bodo odstranili razvaline in pripravili prostor za novo gospodarsko in socialno stavbo. Zacetiti bo treba ob enem vse rane, ki jih bo zadala narodom in državam v vseh mogočih ozirih sedanja vojna. V isti sapi pa bo morala družba zidati novi red. Opraviti bo treba dvojno delo, kar pa ni lahka stvar.

Ce zmagajo totalitarne države, bo malo upanja za kako demokracijo in svobodo. Vse socialne pridobitve, ki jih je delavstvo v Evropi izvojevalo tekom dolgih stoletij, bodo uničene in treba bo silnih bojov, da si bo delavstvo pridobilo nazaj pravice, ki jih je pod diktatorji zgubilo. Zraven bodo velike gospodarske težave, ki jih bodo povzročili ogromni stroški vojne. Kaj naj svet pričakuje? Dobrega ne mnogo, le slabo.

Družabni red, ki ga je svet imel doslej sicer ni bil popoln, vendar na precej visoki stopnji je bil že marsikje. Nekaj neke demokracije je bilo tudi v Evropi. Diktatorji so jo v zadnjem desetletju potlačili pod mizo in za naprej, če ostanejo totalitarne vlade na svojih mestih, bo demokracija presneto malo. Vse bo uđinjeno po naukih narodnega socializma le skupnosti države, zasebno in družinsko življenje bo na drugem mestu. V ruski Sovjetiji je v tem oziru še slabše.

Družabni red je odvisen tudi od gospodarstva. So- dočni diktatorji, ki so zabredli s svojo osvajačo pohlepno politiko v vojno, pa gospodarstvo le uničujejo. Ne zidajo, ampak razbijajo. Vse pa bo treba na novo pozidati in plačati? Diktatorji? Kaj še! Davkoplačevalci in še pozni rodovi za njimi bodo nosili težo teh žalostnih posledic. Če so bili davki zdaj visoki, bodo po vojni še enkrat višji. Neprilike bodo tudi v ureditvah valut, kakor je to bilo po zadnji svetovni vojni. Izkoriščanje bo brezmejno. Račun pa bodo plačevali mali ljudje, kakor vedno.

Kakšen družabni red pride? Teško vprašanje in še težji je pa odgovor. Vendar pa naj bo to vprašanje še tako težko in odgovor nanj še težji, čas je, da ljudstva in narodi vseh držav o tem temeljito razmišljajo. Ljudstva sama bodo rešila to vprašanje, ne njihovi diktatorji, kajti tem rojijo po glavi le osvajačne pustolovščine in pa načrti, kako bi zakovali narode in države v nova robstva.

Ker je bila pri Prosveti zadnje mesece nevihta in dež, sta Molek in Garden vedrila pod marelo. Zadnji teden je

prišel izpod marele Garden, oznanujoč, da je nevihta po- jenjala, da bo zdaj zopet modroval po tetki Prosveti.

Radi slovenskega dneva v Penni je bilo zapisanih in izraženih mnogo pikrih besed na letnih sejah nekaterih naših podpornih organizacij. Molek, kateremu Stalinovi sopotniki povzročajo velike skrbi, da revež ne more radi njih niti mirno spati, je pikro jezikoval proti JSKJ. In uredniku njihovega glasila. Tone, ljubitelj sončnih rož in cvetk, ki Moleka pozna od blizu se iz prejšnjih let, je pa enostavno zavihal rokave in postavil Moleka v žehito in ga pošteno našajfal. Ko se mu je Molek izmuznil, mu je po svoji stari znani navadi pokazal osla in izjavil, da Toneto- va žajfa ni za nič. Umazanost mora biti velika, ker niti žajfa nič ne izda!

PO KAMPANJI

Pueblo, Colo.

Prav lepa hvala vsem za številne glasove, ki so mi jih poklonili tekom zadnje kam- panje Amerikanskega Sloven- ca ter mi tako pomagali, da sem dosegla v kampanji dru- go mesto med številnimi kan- didati. Hvala vsem še enkrat in Bog plačaj.

Poznana mi je naša glavna predsednica Slovenske ženske zveze Mrs. Marie Prislant, ki bo slavila 50 letnico svojega življenja in pa tudi jubilej tolikoga požrtvovalnega dela med nami. Rada bi tudi kaj storila za zlato kampanjo SZZ, pa smo tukaj menda že vse v tej organizaciji. Vi, Mrs. Prislant, boste slavili 50 letnico, jaz pa 60 letnico. Jaz sem že 12 let pri Slovenski ženski zvezi in sem tudi že dobila zvezino broško pred desetimi leti. — Hvala vam za glasove!

J. M.

ZANIMIV DOPIS IZ AME- RIŠKE BELE LJUBLJANE

Cleveland, O.

Clevelandski dopisniki smo postali res preveč brezbržni. Prav malokdaj se kaj oglasa- mo, dasi je v naši veliki va- si dosti novic. Ker smo Slo- venci večinoma sami delavci, je gotovo, da tudi najraje pi- šemo o delavskih razmerah. Vsak dopisnik omeni kaj o delu. Dela dandanes res ni veliko in je srečen kdor ga ima. Tovarnarji se izgovarja- jo, da ni kupčije in tako na- prej vsi jamramo iz dneva v dan. Vmes pa tudi modruje- mo, kako bi izboljšali razme- re. Pri nas imamo pristaše ta- kozvanih tehnokratov, ki vča- sih prav dobro kaj priporoča- jo. Ampak kaj, ko je tudi vsak njihov nasvet le glas vpi- jočega v puščavi. Tovarnarji hočejo slepo uđani delavcev, da bi jim dosti napravili kar najhitreje mogoče, pa da bi jim malo plačali, da bi bili sami deležni večjega profita. Tako tudi trgovci. Koncem konca pa seveda ni drugega, kakor le zabavljanje eni čez druge.

Letos imamo zopet volitve vse križem te dežele. Bilo je že dosti ropotanja v primar-

nih volitvah in še več ga bo v jeseni, ko bomo volili pred- sednika. Tudi med nami Slo- venci v Clevelandu se politič- no gibljemo dobro. Letos bo- mo imeli tudi slovenskega kandidata za kongres in sicer v našem 20 kongresnem dis- triktu. Kandidat je, kakor je bilo že v tem listu poročano, naš poznani slovenski odvet- nik bivši mestni koncilman Mr. Wm. Kennick. Ne bom povdarjal kaj je naša sloven- ska dolžnost v tem oziru. Kdor je pravi Slovenec bo na- vso moč gledal in pa tudi de- lal, da bo volil sam in tudi njegovi znani in prijatelji za slovenskega kandidata. Ali bi ne bilo nekaj častnega, ko bi imeli Slovenci svojega rojaka tudi v zvezni poslanski zbor- nici? Vprašam vas vse naroč- niki in čitatelje, ali bi ne bil to za nas vse res velik po- men? Zato pa ne zamudimo prilike. Agitirajmo na vso moč, da pride Slovenec v ta urad. O tem bom še pisal pri- hodnjič.

Kulturno gibanje med na- mi clevelandskimi Slovenci je močno razgibano. Največja zasluga v tem oziru gre na- šemu marljivemu in res na- vso moč delavnemu duhovne- si pomočniku pri sv. Vidu č. g. Matiju Jagru, ki toliko žr- tuje za dramatično in za slo- vensko pesem med nami. Te žrtve niso majhne. Samo po- mislimo, koliko večerov in prostih ur ta delavni gospod žrtvuje za to, da imamo cle- vlandski Slovenci na našem odru lepe dramske predstave, koncerte, itd. Samo pomisli- mo, kako prijetno je ob ve- čerih sedeti doma v naslanja- ču, čitati časopise, knjige ali pa poslušati radio programe in živeti lepo v božjem miru? Ali bi ne bilo to prijetno tudi za tega delavnega kulturnega voditelja in učitelja č. g. Ja- gra? Seveda bi bilo. Ampak kaj bi pa naša največja slo- venska naselbina v Clevelan- du imela potem? Nič druge- ga ne, kakor zastoj, spanje in nazadovanje. Ali ni torej prav, da smo clevelandski Slo- venci hvaležni č. g. Jagru za njegovo tako izredno delav- nost na kulturnem polju? Mi- slim da. Javno zapišem tu, da

clevelandski Slovenci v tem oziru smo dolžni temu delav- nemu gospodu veliko zahvalo za njegovo tako veliko po- žrtvovalnost in njegov veliki trud za slovensko kulturo med nami. Zadnje sezono smo imeli celo vrsto krasnih iger, ki jih je nam prirejal in igral naš zasluženi voditelj. Na j mu dobri Bog povrne vse to v obilni meri na svoje načine. Mi clevelandčanje se zaveda- mo, da ko bi njega ne imeli, bi vsega tega ne imeli. Tako pa nam ta blagi gospod redno skrbi, da imamo dosti bogate- ga kulturnega užitka pri sv. Vidu.

Med klenim zrnjem je pa skoro povsod tudi najti pleve. Tudi v Clevelandu nismo brez njih. Zato pridno skrbijo naši liberalčki, socialisti in zadnje čase smo dobili celo komuni- stično slovensko glasilo v našo naselbino. Da liberalni, socia- listični in zdaj še komunistič- ni listi izhajajo med nami, se imamo pa v veliki meri za- hvaliti neprevidezni in ome- jenosti naših ljudi, ki vso to navlako podpirajo, misleč, da zraven vrše še dobro delo. Nad to veliko in skoro neod- pustljivo nezavednostjo je že mnogokrat potožil tudi naš vrli voditelj dramatične in pe- tja v svojih govorih. Ampak tistim, katerim so namenjeni jih menda ne čujejo, ali pa ne razumejo. Imamo katoliške družine in može, pa mevrsto podpirajo liberalne in socia- listične liste. Kako bo potem drugače med nami, če sami nočemo, da bi bilo drugače? Dokler bomo nekateri katoli- čani tako plitvi v svoji zaved- nosti, se bodo nam nasproti- ki še in še lahko smejali v pest. Dokler bomo take miro- ljubne ovčice, bodo razni Bar- biči, razni Jankoviči in druge razne zgage še in še tolkli po nas.

Pri nas v Clevelandu je zadnje čase tudi nekaj zani- manja za naš muzej, ki so ga začeli. Stvar sama na sebi ni napačna, ampak bojim se le, da bo vse dišalo po enostran- stvu, kakor je že navada, ka- dar vodijo kako stvar ljudje iz takozvanih naprednih vrst. Kar mene zanima je, če bodo prišle v muzej tudi kake do- tične stvari, ki so v Clevelan- du pred kakimi 27. leti izgini- le. V mislih imam pesniško zbirko pokojnega č. g. Smre- karja. O tej stvari namreč se je prejšnja leta mnogo pisalo in govorilo. Zadnje čase se zbira tudi neke dokaze o tem, s katerimi se upa razčistiti megleno ozračje v zadevi. Raziskovalcem mnogo sreče in uspeha!

No, zdaj je pa menda čas, da jenjam in se bom še kaj o- glasil o drugi priliki.

Ločan

6,034 NOVIH ZDRAVNI- KOV V ZED. DR.

Chicago, Ill. — Kakor poro- ča glasilo zdravniške zveze zadnje srede, se je število zdravnikov v Zed. državah pomnožilo zadnje leto za 6,034. Umrla pa je isto leto okrog 4,000 zdravnikov.

TO IN ONO

UMETNO SRCE

Francoski zdravnik dr. Be- cart, specialist za prenos krvi, je izumil majhen stroj, ki se- stoji iz neznatne črpalke, dveh cevi, dveh kanalov ter stojala s števcem in regulatorjem. Ta stroj je spsoben nadmesto- vati človeško srce.

Priprava poganja kri v sr- ce, in sicer z rednim ritmom 60 do 100 utripov na minuto. Prehudega navala krvi se ni- bati, a ti vključila modro, belo in rdečo, omogočajo toč- no odmerjanje števila utripov, ki se po potrebi zviša ali zni- ža.

Znano je, da se je prof. Carrel v New Yorku s polkov- nikom Lindberghom dolgo trudil, da bi zgradil umetno srce, dr. Becartu pa je to se- daj uspelo. Njegov izum bo imel gotovo velik pomen za obravnavanje srčnih bolezni ter bo omogočilo nove raziska- ve o vprašanju življenja in smrti.

BOGATA BERAČICA

V vasi Kopanici blizu Dja- govega je umrla 70 letna be- račica Ruža Stevanović, ki je zapustila imetje 40.000 d. n. Ruža se je od svoje rane mla- dosti preživljala s prosjače- njem in poleg tega se je bavi- la tudi z mazaškim poslom. Z uroki in raznimi rastlinami je zdravila bolne ženske in pri- tem precej dobro zaslužila. Živela pa je zmerom v veliki bedi. Pred nekaj meseci je zbolela in dolgo časa prosila, da bi jo kje sprejeli pod stre- ho. Toda vsakdo se je bal njene nadlege. Naposled se je je usmili revna kmetica, ki je skupno z neko ciganko ne- govala beračico pred smrtjo. Ko je beračica umrla, se je zbrala velika množica rado- vednežev, ki so hoteli videti, kakšen bo njen pogreb. Ko so vrgli starkino uborno ležišče na dvorišče, je bila med dru- gim cunjami tudi umazana vrečica, ki je bila precej tež- ka. Ko so jo odprli, so našli v njej 160 zlatih dukatov, kar predstavlja vrednost 40.000 d. n. Zdaj pa so se naenkrat oglasili razni ljudje, češ, da so daljni sorodniki beračice in da so jo v njeni bedi podpira- li. Toda slednjic so z inter- vencijo občinskih oblasti na- pravili tako, da sta si dukate razdelili siromašna kmetica in ciganka, ki sta pred smrtjo negovali beračico.

KAKO SI IZBOLJŠAMO VID?

Izvrsten pripomoček, da si utrdimo vidne živce in vid sploh, je ta, da si veke, obrvi in senca vsak dan, najbolje tik preden ležemo spat, ovla- žimo z mrzlo vodo. Ni v res- nici boljšega pripomočka, da si trajno okrepimo živčno silo oči in te obvarujemo preobil- nega pritoka krvi, ki je glav- ni vzrok večine očesnih ne- vpečnosti, nego je ta prepro- sta obravnava. Opraviti bi jo morali večkrat na dan, če ima oko posebno dosti dela.

Dogodki

med Slovenci po Ameriki

Konvencija Ameriške-Jugoslo- vanske zveze

Chisholm, Minn. — Leto- šnja letna konvencija Ameri- kansko-Jugoslovanske Zveze v Minnesoti se bo vršila 9. ju- nija v Boveyu, Minn. Na kon- vencijo je povabljen tudi ju- goslovanski generalni konzul Dr. g. Pero Cabrič iz Chicage, ki bo tudi glavni slavnostni govornik.

Materinski dan na Gilbertu

Gilbert, Minn. — Organiza- cija katoliškega ženstva v tem mestu se pripravlja, da pri- merno in dostojno proslavi materinski dan dne 5. maja. Vsem materam bodo priredili skupni slavnostni zajutrek. V odboru, ki delujejo na progra- mu so izvoljene tudi tri Slo- venke in sicer: Mrs. Jakob Drobnič, Mrs. Louis Prosen in Mrs. John Potočnik.

Smrt rojakinje

Lorain, O. — Tukaj je ne- nadoma preminula dobro po- znana rojakinja Mrs. Ella Ju- stin, ki je po smrti svojega so- proga vodila gostilno na East 28th Street.

Poroka

Pueblo, Colo. — V nedeljo 21. aprila sta se tukaj poro- čila Mr. Alex. Prelesnik, sin že pokojnih Mr. in Mrs. An- ton Prelesnik z Miss Uršulo Raspet, ki je hčerka dobro poznanih Mr. in Mrs. Louis Raspet. Poročne obrede je o- pravil g. župnik Rev. Anton Roitz. Zenitovansko kosilo se je vršilo na ženinem domu, kjer so g. župnik, Mr. John Germ in Mr. John Mramor, imeli lepe govore na novopo- ročence. Potem se je razvila vesela zabava, katero je Mr. John Germ s svojim petjem in harmoniko izredno poživil. Pritiskal je na harmoniko, kar se je dalo in bilo je res prav lušno. Zvečer sta novoporo- čenca odpovala na ženito- vansko potovanje v sončno Kalifornijo v mesto Los Ange- les. Novoporočenceva vsega božjega blagoslova v novem stanu, na potovanju in v Ka- liforniji pa mnogo zabave in tudi srečne vrnitve zopet v Pueblo. — To jima želi njuna teta — J. M.

Smrtno ponesrečen v avto nezgodi

Chisholm, Minn. — Anton Govednik, 28 let star, sin tu- kajšnje slovenske družine Go- vednikov, ki se je te dni smrtno ponesrečil blizu Elk City, Oklahoma, je bil prepeljan domov. Mladi Govednik je služil v zvezni mornarici v Galveston, Texas in je po od- pustu nameraval v Kaliforni- jo v San Francisco. Pokopan je bil iz tukajšnje slovenske cerkve sv. Jožefa. Zapušča očeta, tri brate in dve sestre. Vsem sožalje pokojniku pa R. I. P.

TARZAN IN OGENJ V THORU

(105)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

Ko je bil že čisto tik njega, se je u- stavil in se oddalnil ter se pripravil za napad. Toda v tem trenutku se je nočni stražnik ozrl. Že je hotel zalči- cati na pomoč, toda Ukah je bil hitrejši. Z levega ga je prijel za goltanec, z desnico mu je pa porinil ostri meč na- ravnost skozi hrbet.

"Vrata. D'Arnot! Odprj hitro!" je poltiho siknil Ukah Arnotu, ki je ta- koj razumel in v nekaj skokih že bil pri težkih vratih, katere so bila močno zapahnjena. Trenutek pozneje so bila vrata že odprta in obenem je tudi U- kah naglo skočil k slonom, ki so stali v bližini.

"Hitro, hitro odveži slona," je pri- ganjal D'Arnot. Ključavnica na veri- galj je zaklenjena, potoži Ukah: "sto- pi naglo k mrtvemu stražniku in pri- neši ključ, ki ga ima gotovo ob pasu." D'Arnot je naročeno hitro opazil in kmalu našel pri mrtvem stražniku ključ, ki ga je dal tovarišu.

Slon je bil odvezan, toda nevarnost se je blizala. Ostali stražniki, ki še ni- so trdno spali, so zaslišali zamolkel stoka napadnega stražnika in hiteli po- gledat, kaj je. Slon je nova gospodarja kmalu naložil na svoj hrbet, toda tudi Thorjanci so se blizali v naglem teku.

POZOR! Pogled na številke poleg naslova in imena. Aho ti je narobna potetela, obnovi jo in pomagaj listu!

Nedeljski kotiček

J. M. Trunk.

PRVA NEDELJA V MAJU

"Kako dolgo omahujete na dve strani (3 Kralj. 18, 21)?"

Ce se odločno postaviš in resno izvoliš pet čednosti, si premagal največjo težavo, ki ti dela pot težko in trnjevo. Resna, stanovita in od Boga potrjena volja vse premaga, nič se ji ne more ustavljati, nič ni ji pretežavno. Ako se ji pridruži še prava ljubezen do Boga, je zmaga tvoja. Kakor ljubezen vse premaga, tako tudi ni težave, ki bi premagala ljubezen. V čem se pač razločuje gorečnik od mlačneža, svetnik od grešnika? V tem, da je eden močan, drugi slab? Da eden nikoli ne pade, drugi vedno greši? Nikakor ne. "Sedemkrat pade pravičnik in zopet vstane; hudobni pa se v hudo pogreznijo (Preg. 24, 16)". Razločujeta se v resnem, trdnem, svetem delovanju; pravičnik vedno zopet vstane, če pade v male grehe, in tako postane v dobrem močan, grešnik pa ne rabi nobene sile in tako se končno v hudobijo pogreznje. Pogostoma misli na besede Zveličarjeve: "Kdor ni z me-

noj, proti meni je (Mat. 12, 30)". Čemu je Bogu tak zoper? Ker Bog zahteva, da mu služiš popolnoma, iz vsega srca, iz vse duše in z vsemi svojimi močmi. Pravico ima to tirjati od tebe, ker le on je tvoj Gospod, tvoj začetnik in konec, on ti je dal vse moči, da mu služiš. Napol mu ne moreš služiti, ker to je njega nevredno.

Sploh pa med dobrim in hudim ni nobene srednje poti. Eno ali drugo si. Res si slab, ko grešiš, pa zopet nisi slab, ako si prizadevaš, da čim prej zopet vstaneš. Slab pa si, kadar si ne prizadevaš in ne vstaneš. Postal si slab, pa si slab le v enem slučaju, ko obležiš. "Ali vsadite dobro drevo, in sad njegov bo dober; ali vsadite slabo drevo, in sad njegov bo slab (Mat. 12, 33)".

Vse je odvisno le od tega, kakšna volja te navdaja. Če imaš voljo vstati, si tudi slab še dober in boš dober, če nimaš volje vstati, si res slab. V hudem boš končal.

IZ GORIŠKE, PRIMORJA IN ISTRE

Zima napravila veliko škodo na ozimini

Gorica, marca 1940. — Letošnja dolga in izredno muhasta zima je pustila po Goriškem in Vipavskem zelo hude posledice, zlasti na polju. Do prve polovice marca so bili še vsi travniki in njive, posejane z ozimino, rjave in osmojene od burje in mraza. Vsa ozimina je uničena kar je ni pokončal mraz jo je pokončala burja, ki jo je ponekod tudi z zemljo vred odnašala z njiv. Pred veliko nočjo ni bilo na Goriškem še nobenega znaka pomladi — nobenega zelenja, nobenega brstja. Močna burja je popolnoma osušila zemljo tako, da se je ne da niti obdelati. Kmetje bodo morali vso jesensko setev še enkrat preorati, vprašanje je le, če imajo še toliko semenja na kašah in v hramih, da bodo uničene njive lahko znova posejali in posadili. Mraz in burja sta povzročila tudi veliko škodo na figovih drevesih, ki so ponekod pozebla tako, da ne bodo najbrže nikoli več ozelenela. Naš kmet je upravičeno v skrbeh kaj in kako naj ukrene, kako naj obdelja polje, da mu ne bo prihodnjo jesen in zimo družina stradala.

Oskrba tržaške okolice z vodo

Vasi na Krasu v neposredni okolici Trsta so še zmerom zelo slabo oskrbovane z vodo, čeprav spadajo po večini k tržaški občini, ki ima po obnovi svojih vodovodnih naprav, dovršenih že pred nekaj leti, na razpolago dovolj vode, da bi jo mogla napeljati prav do poslednjega naselja na svojem ozemlju. Vasi na bližnjem Krasu so bile vse doslej v glavnem navezane le na vodo iz starih, večinoma ne-higienskih vodnjakov. Problem vode je postal še posebno pereč, odkar se je število prebivalstva v vaseh, ki spadajo k tržaški občini, in še nekaterih drugih, ki bi spričo svojega tujkoprometnega pomena prišle neposredno v poštev za oskrbo za vodo iz mestnih vodovodov, v poslednjih letih naraslo že kar na 40.000.

Sele te dni je bilo končno

objavljeno, da je mestno vodovodno podjetje pripravilo načrte za razširitev vodovodnih napeljav na bližnje kraško področje. Po teh načrtih bodo napeljali vodo iz rezervuarjev na Greti in pri Sv. Mariji Magdaleni mimo Opčin ter preko Golega vrha na Prosek, v Repen, Sežano, Trebče, Gropado, Bazovico ter še nekatere manjše vasi v tem območju.

Tri prometne nesreče

Na cesti proti Kanalu se je pred dnevi smrtno ponesrečil 15 letni Ciril Zabar iz Kanala. Fant se je nekaj časa vozil na težkem tovornem avtomobilu, ko ga je na nekem ovinku vrglo z avtomobila, tako da je padel prav pod kolesa priklopnega voza. Poškodbam je takoj podlegel.

V noči po cvetni nedelji se je smrtno ponesrečil 29 letni Peter Podberšič iz Gorice, ko je s svojim motociklom zavil na Oglejsko cesto. Zaletel se je v zid neke garaže s tako silo, da si je ob njem še sam prebil lobanjo. Trije vojaki, ki so prvi opazili nesrečo, so poskrbeli, da je bil takoj prepeljan v bolnišnico. A bilo je že prepozno. Podberšič je malo pozneje umrl. — Prav tako je v goriški bolnici podlegel hudim poškodbam 19 letni Franc Mislej, sin lesnega trgovca iz Budanj na Vipavskem. Tudi on se je ponesre-

čil z motornim kolesom na cesti med St. Vidom in Vipavo.

Določbe o prodaji nepremičnin

Uradni list objavlja spremembo zakona z dne 3. junija 1935, ki je urejal prodajo nepremičnin v obmejnih pokrajinah države. Nova določba se glasi: Vsako popolno ali delno prodajo nepremičnin v obmejnih pokrajinah je treba predložiti v odobrenje prefektu. Prefektovo odobrenje je potrebno tudi pri prodajah na dražbah. Brez tega odobrenja je vsaka prodaja pravno neveljavna. Prefekt vpraša v vsakem slučaju za mnenje vojaško oblastvo in odobrenje izda ali odbije v teku treh mesecev. Proti prefektovi odločitvi je mogoč priziv na vlado.

Izločeni iz svobodnih poklicev

Pokrajinski sindikati svobodnih poklicev so pred kratkim črtali iz svojih seznamov ali vrst židovskih zdravnikov arhitektov itd. Tako je bilo izločenih iz svobodnih poklicev v tržaški pokrajini 6 arhitektov 6 kemikov, 1 komercialist, 6 farmaceutov, 55 zdravnikov, 1 zobotehničarka, 12 gospodarskih svetovalec, v puljski pokrajini 2 kemika, v reški 2 gospodarska svetovalec itd. Izločeni v Italiji ne bodo smeli več izvrševati svojega poklica.

KRATKE NOVICE

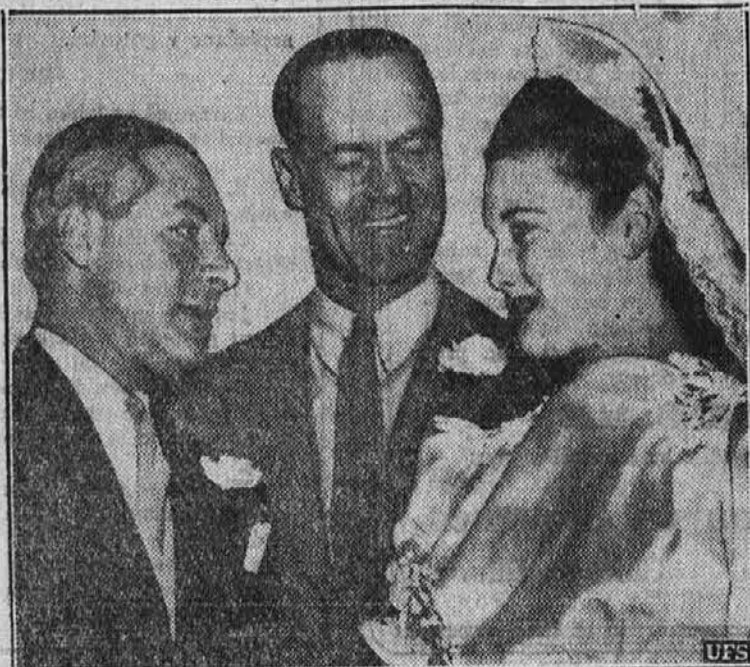
Novi grobovi. V Trstu so umrli vdova Amalija Sosičeva, stara 41 let, Anton Besednjak v starosti 86 in Anton Žerjal v starosti 36 let.

Pazinski konvikt se je letos preselil v nove prostore. Poslopje so doslej v glavnem že adaptirali. Sedaj je ministrstvo za javna dela pristalo še na poslednje kredite za dokončno ureditev poslopja in zemljišča okrog njega. Napravili bodo več igrišč, vrt in veliko dvorišče. Konvikt, v katerem se vzgaja srednješolska mladina, je prav po svoji strogi fašistični vzgoji posebnega pomena za vso srednjo Istro.

103 leta je doživela Ana Ohorjeva iz Idrije. Skoraj vse življenje je preživela v Trstu, kjer se je skoraj pred 70 leti tudi poročila. Imela je tri sinove, ki pa so že vsi umrli. Pred 33 leti ji je umrl še mož Viktor. Odtlej je živila kot vdova v svoji hišici na Škoroli. Pred tremi leti je v krogu svojih sorodnikov praznovala svojo stoletnico. Pred kratkim je tudi njo vzela smrt.

Nova žrtev granate. Med nabiralci granat je nesreča zahtevala zopet novo žrtev. V bližini Vrtojbe se je ukvarjal Ciril Podberšič s staro, nekje na bližnji gmajni najdeno granato. Pod udarci s kamnom mu je eksplodirala. Fant je dobil nevarne rane po vsem telesu in jim je dva dni pozneje podlegel v goriški bolnišnici.

CROMWELL PRI POROKI

Ameriški poslanik v Kanadi, J. Cromwell (v sredi), ko je prisostvoval nedavnim poroki 42 letnega igralca Geo. Jessela s 16 letno Lois Andrew.

KRITIZIRAL NEW DEAL

Predsednik CIO, John Lewis, ki je nedavno govoril na zborovanju avtomobilskih delavcev v Detroitu. V govoru je kritiziral New deal, češ, da ni zmožen odpraviti brezposelnosti.

TO IN ONO IZ DOMOVINE

Z vlaka je skočila

Z drvečega vlaka je skočila 39 letna Kata Hampeličeva, ki se je peljala na progi iz Subotice v Sento. Vračala se je s pogreba svojega očeta doma v Gabrčevo. Ko je videla, da se vlak v Gabrčevem ne ustavi in je na postaji opazila svojega moža, ki jo je čakal, se je odločila, da bo skočila z vlaka. Nepremišljeno se je pognala skozi vrata in obležala s tako hudimi poškodbami, da je kmalu na to poškodbam podlegla.

Italijanski kulturni zavod v Ljubljani

Jugoslovanski Kurir poroča vest iz Beograda, da je bil dne 9. aprila v Ljubljani otvorjen Zavod italijanske kulture, kakor je že bil prej odprt v Beogradu in Zagrebu. Pri otvoritvi je bil navzoč laški poslanik na jugoslovanskem dvoru Francesco Giorgio Manelli.

Mater je vrgel z vlaka

Na progi med Dubrovnikom in Sarajevom sta v vlaku potovala Andja Štajbekova in njen sin Anton. Blizu postaje Ostrovca je sin prosil mater, da bi stopila z njim na hodnik, da ji bo nekaj pokazal. Mati je šla, čez čas se je pa sin sam vrnil nazaj v kupe in povedal potnikom, da je mati padla iz vlaka. Toda njegovo obnašanje je bilo ves čas tako sumljivo, da so ga v Kojnici aretirali. Pri njem so dobili večjo svoto denarja in prstane, ki jih je bil snel materi. Kmalu se je vdal, da je mater na hodniku ubil, oropal in jo nato vrgel iz vlaka.

Jubilej županovanja

Dvajsetletnico županovanja je pred kratkim slavil pri Sv. Barbari v Slovenskih goricah Josip Kajnih, ki je bil prvič izvoljen za župana občine Jablance, sedaj občine Korena, oz. Sv. Barbara v Slov. goricah. Je eden najboljših županov v Slovenskih goricah in je splošno priljubljen zaradi svoje delavnosti in javnosti.

Tudi nekaj

Iznajdljiv Pohorec se je ustavil v Slovenski ulici v Mariboru, vsedel se na kovčeg in si napolnil pipo. Potem je s pomočjo povečevalnega stekla zajel sončne žarke v žarišče in si tako prižgal pipo. Seveda, — tako poročajo, — se je takoj nabralo okoli njega radovednežev, katerim je iznajdljivi Pohorec razodel, da je to take vrste vžgalnik, ki ga še zapleniti ne morejo.

Nepredvidnost vzrok nesreče

V trošarinskem uradu splitske občine je neki Milan Gjurič pregledoval vojaško puško in je z njo v šali pomeril na uradnika Jakoba Matoševića.

Čeprav je ta vedel, da gre za šalo, se je vseeno pripognil. Gjurič je medtem po nepredvidnosti pritisnil na petelina in že je odjeknil strel, ki je zadel uradnika Paška Nikoliča, kateri je sedel za Matoševićem. Nikolič se je zgrudil in na mestu izdihnil. Gjurič se je dejanja tako prestrašil, da je začel jokati kot otrok, nato se je sam javil državnemu tožilstvu.

Župnika je udaril

V vasi Drinovcu v Dalmaciji, je župnik izključil od cerkvenega petja solista Ivana Bačića, ki je navadno vsako leto pri obredih velikega tedna na Veliki četrtak prepeval kot solist "Jok Marije Device". Njegovo mesto je prevzel drugi solist in ljudje so ga hvallili, da je lepo zapel. To je Bačića tako ujezilo, da je pred cerkvijo pričakal župnika in ga udaril s palico po glavi s toliko močjo, da je župnik bil delj časa v nezavesti in v nevarnosti za življenje. Bačić je moral zaradi tega pred sodišče in je bil obsojen na pol-drugo leto robije.

Razneslo ga je

V Rogoznici pri Trogirju se je na strašen način smrtno ponesrečil pri ribolovu kmet Mato Vidović; pripravil se je, da bo z dinamitom lovil ribe, pa mu je nenadoma dinamit eksplodiral v roki in ga popolnoma raznesel. Njegovo razmesarjeno truplo so našli neki ribiči in o tem obvestili oblasti.

DENARNE POŠILJATVE

se še dostavljajo v Jugoslavijo in Italijo. Prosimo pa pošiljatelje nakazil za stari kraj, da pošiljajo v takih svotah, kakor tu navedene, namreč v ravnih svotah po sto, kot 100, 200, 300, 400 ali 500 dinarjih. To radi praktičnosti izplačali.

Kdor želi poslati pošiljatev potom kabla (brzojavu), lahko stori po znižani ceni za \$1.00, kar je treba namreč dodati k cenam za gotove svote dinarjev. (Ta znižana cena za kabeliranje velja le za Jugoslavijo.)

Naše cene so zdaj:

JUGOSLOVANSKI DINARJI:

Za \$ 2.30.....	100 Din
Za \$ 4.40.....	200 Din
Za \$ 6.50.....	300 Din
Za \$ 8.45.....	400 Din
Za \$ 10.25.....	500 Din
Za \$ 20.00.....	1000 Din
Za \$ 39.00.....	2000 Din

ITALIJANSKE LIRE:

Za \$ 3.25.....	50 lir
Za \$ 5.90.....	100 lir
Za \$ 11.50.....	200 lir
Za \$ 17.00.....	300 lir
Za \$ 28.00.....	500 lir

Nakazovati pošiljatev, da bi se izplačale v ameriških dolarjih, zdaj ni mogoče.

Vse pošiljatev naslovite na:

JOHN JERICH
1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILL.

kem polju

s boste dolgo čakali nanjo," lineta in hotela še nekaj reči, eno kriknila.

se je pojavil zastaven in ves širokimi ramami in prijazni očmi. Rokavi njegove platso bili zavijani do komolcev držal mesarski nož.

bil Longhijev Pavle, mesar. lenke je ves v zadregi menil: "ustrašili mojega noža, go-eta?"

opil k postelji: "No, mala le-misliš vstati?"

je nad deklico, ki se je lahko ter jo z nežno vedrostjo krep-a usta.

n lahko postrežem, gospodič-ato obrnil k Nineti. "Danes oštrunje meso..."

rekla sem že Pepini... Pri-nisem prišla zaradi mesa."

? Tako čudno blede ste."

te izvedeti," je naposled rekla jboljše bo, če vam takoj po-

car povejte!"

orejle nalagali slamo tam na polju, smo našli mrtvo žen-Longhi. Truplo mladega de-

obraz, ki je imel sicer lepo, o, je obledel. Mučen molk je stal, tako da se je slišal glo-i je prišel od postelje, kjer je a.

zvzkliknil Pavle. "Umor tako še, a jaz nisem ničesar slišal? čal, prav gotovo ne. Prav go-il slišal, ker imam zelo rahlo oi bil kaj slišal, bi bil takoj ojim se nikogar. Deset jih nad mene. Pravite, da je tru-dekleta! Ali ste jo spoznali?"

ota je," je skoro šepetaje re-Nineta.

srepro pogledal dekle in zajec-ota je... umorjena? Saj ni

je prijel za čelo in se pogladil l je, da se mu je začelo vrteti adno pa je strašno zakričal, alo kot nekaka divja grožnja: ideti... hočem jo videti!"

e odrinil Nineto proč in planil oina je negibno ležala v poste-njenega obraza so bile čudno

da te moram zdaj zapustiti," eta. "Moram na policijo."

a.

la Pepina spet sama. Njene zmedeno zrle v steno, kakor bratu in nato gledale, kaj se na Poganskem polju.

topil skozi ograjna vrata na lje in se pognal kot blaznik delo se mu je, kakor bi bil red očmi. V teku se je spo-tino in padel. Pa se je spet ejal naprej mrmraje neraz-

(Dalje prih.)

editve, ki so oglašane v Slovincu" so vedno ne.

uje vse vrste tiskovine, za a, organizacije in pesa-ke, lično in poceni.

site in prepičajte se!

S.P.D. sv. Mohorja

Jstanovljena 31. decembra, 1921. Inkorporirana 12. oktobra, 1923.
SEDEŽ: CHICAGO, ILLINOIS.
Odbor za leto 1940:

Predsednik: Jos. Zicherl, 2001 W. 19th Street
Podpredsednik: John Mlakar, 1925 W. 22nd Place.
Tajnik: Jos. J. Kobal, 2113 W. 23rd Street
Blagajnik: Jos. Oblak, Jr., 2313 So. Winchester Ave.
Zapisnikar: Karolina Pichman, 2326 So. Wolcott Avenue
Duhovni vodja: Rev. Edward Gabrenja, OFM., 1852 W. 22nd Pl.
Nadzorniki: John Densa, 2730 Arthington Ave. — Theresa Chernich, 2024 W. Coulter St. — Frank Dolenc, 2015 W. Coulter St.
Porotniki: Peter Coff, 1830 W. Cermak Road. — Math Hajdinjak, 2017 W. 21st Place. — Leo Mladic, 1941 W. Cermak Rd.
Družbena zdravnik: Dr. Jos. E. Ursich, 1901 W. Cermak Rd. in Dr. Frank Grill, 1858 W. Cermak Rd.
Vratar: Frank Roblek, 1833 W. 22nd Place.

Uradno Glasilo: "Amerikanski Slovenec".
Naše mesečne seje se vsrši vsako prvo sredo večer ob pol 8. uri v mesecih od maja do septembra. Vsako prvo nedeljo v mesecu pa se vsrše ob pol 2. uri v mesecih: od oktobra do aprila, v dvorani sv. Stefana, na 22nd Place in Wolcott Ave.

Družba sprejema v svojo sredo moške in ženske od 6. do 45. leta starosti. Pristop v Družbo je samo en dolar. Družba plačuje \$7.00 na teden bolniške podpore, za kar se plačuje po \$1.00 na mesec mesečnine, in nič v slučaju, ako član umrje. To je izvanredna ugodnost za vsakega Slovenca v Chicago. Rojaki, pristopajte v to domačo družbo! Za vsa pojasnila glede Družbe in njenega poslovanja se obrnite na družbenega tajnika ali pa predsednika.

IZ URADA SLOVENSKE PODP. DR. SV. MOHORJA CHICAGO, ILL.

Naša prihodnja redna mesečna seja se bo vršila v sredo dne 1. maja točno ob osmi uri zvečer. Vabljeni ste, da se vdeležite v velikem številu.

Ponovno vas prosim, da plačujete redno vaše prispevke.

Ali ste že pridobili novega člana za našo Družbo? Apelira se posebno na starše, da vpišejo svojo mladino v to domačo Družbo.

Z sobratiskim pozdravom,

JOS. J. KOBAL, tajnik.

DOBER BIZNES Z AVTO-BILI

Chicago, Ill. — Glasilo avtomobilске industrije, izdano zadnji teden, poroča, da gre prodajanje novih avtomobilov hitro izpod rok. Obenem ob-

javlja, da se je tekom enega tedna izdelalo skupno 101,405 novih avtomobilov, dočim se jih je lani v istem tednu postavilo na trg le 88,640.

—o—
ŠIRITE AMER. SLOVENC!

ŠMARNICE

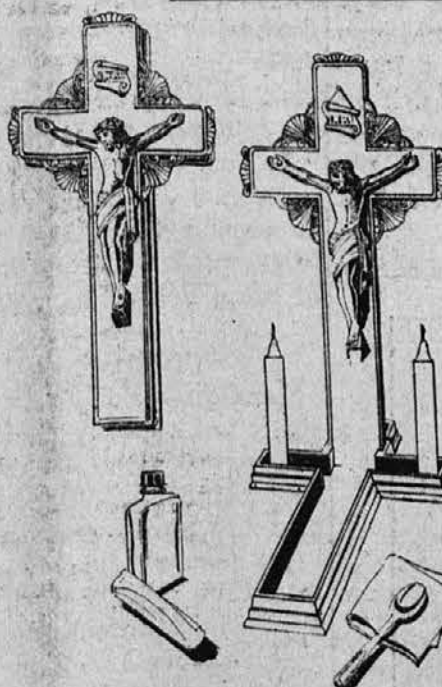
ki jih priporočamo č. gg. duhovnikom, družinam in posameznikom za mesec majnik:

1. EVHARISTIČNE ŠMARNICE\$1.50
2. MARIJA V PREDPODOBAH in PODOBAH, Jože Vole\$1.00
3. SVETA MAR. MARIJA ALALOK, Blaž Dvoršak\$1.00
4. LAVRETANSKE ŠMARNICE, J. Jerše\$1.00
5. MARIJA VRTNARICA NAŠEGA SRCA\$1.00
6. MARIJA VZOR KRŠČANSKEGA ŽIVLJENJA, Fr. Krulje\$1.00
7. NA SV. GORO, M. Brumat\$1.00
8. MARIJINA BOŽJA POTA V EVROPI, Jos. Lavtižar\$1.50
9. POZDRAVLJENA KRALJICA, J. Jerše\$1.00
10. ŠMARNICE MARIJE POMOČNICE, Fr. Knific, Broš.\$0.75
11. ŠMARNICE ARSKEGA ŽUPNIKA\$1.00
12. ZNAMENJA NA NEBU, Jos. Jerše\$1.00
13. RIMSKE ŠMARNICE, Dr. Mihael Opeka\$1.00
14. LEPA SI, LEPA SI, ROŽA MARIJA\$1.00

Naročila je poslali na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

KRASEN KRIŽ

kateri tvori pripravo, ki se rabi ob času pre- videvanja bolnikov.

Narejen je po novem praktičnem načinu iz takozvanega "Wood Fiber" materiala. Visok blizu 11 in-čev. Narejen tako, da se vsa priprava, kot svečke, flaška za blagoslavljenno vodo, bat, prtič, žilčke zloži v križ. Nato se načelna stran križa zapre kot pokrov in imate krasen križ za obesiti na steno. Narejen je v lepi orehovi barvi. Križ je vlit iz lepe svetle medenine.

Te križe so začeli izdelovati pred kratkem kot posebno novelteto in se radi praktičnosti zelo prodajajo.

STANE S POŠTINO: \$2.50

Znesek je poslali v Money order ali čeku z naročilom na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

Pisano polje

J. M. Trunk

"Proletarec" ima svoje "komentarije." Kratki so. Kakšni so? Abrahama Lincolna so podregali, naj napravi nago- vor. "Moram imeti uro časa, da premislim," odvrne. "Sa- mole kratek govor," silijo, "kaki 15 minut." "Potem pa," zagodrnja slavni mož, "moram imeti štiri ure časa." Koliko časa je Lincoln študi- ral na govoru, zgodovinar ne pove, ampak sledil je nagovor v Gettysburghu, in svet se ni slišal kaj takega, kar je Lin- coln v kratkih besedah pove- dal.

"Komentarji" so kratki. Kakšni so po vsebini, mora vsak sam presoditi. Kadar se dotaknejo o je fajmoštrov- ske malenkosti, so kratki in medli. Janez Trunk, Ivan Trunk, Rev. Trunk je "zelo naiven" in "v hribih" in "sa- njari," in povrh še piše, pa bi ga moral g. Jerič "poslati med ljudi," ker to, kar piše ni za ljudi. Pri slovenskem dnevu je izpustil tajnika, in robota ogroženi domovini so le prazne sanje praznega hri- boveca, da se piscu "komenta- torjev" izvije iz prs vzdih: "Pamet, Janez, pamet." Hva- la za skrb in za sočutje pri ta- ko žalostni mentalni bolezni, ko je šla pamet fuč.

Sicer je pa zopet ta brez- pametni fajmoštrovski in hrib- ski Janez malo nekega šmen- ta, ker je vsaj A. S. "uveril" o "slovanski Rusiji" in je mor- da vplival še v Moskvi, da so šli na agresivno politiko na Finsko, kjer so finski socialisti slabo odrezali. Drugič je ta šment A. S. uveril, da bo ko- munizem propadel, na kar pa pri "Proletarcu" ne verujejo, ker bi potem sami propadli, ko so pri naziranju o življe- nju isti s komunisti, in tretjič je ta Janez in "rusofil v colo- radeških hribih" še v temi, "ni na jasnem... kakšen režim bo Rusija po padcu komunizma dobila," in "bi bilo zanimivo vedeti," pravi jo pri mizi ko- mentarjev, in bi jih zanimalo,

ko bi jim ta "zelo naivni" Ivan Trunk v ti hudi temi pri- žgal malo luči. G. Jerič, dajte no spravite tega Janeza med ljudi, morda zadobi nekaj ne- ke pameti, da pri sosedu ne bo treba pisati — komentar-jev o Janezu in pameti.

Sosed John Pintar, Rock Springs, Wyo., piše v "Prosvet- ti" o "nazadnjaki ga lomijo." Svobodno je vsakemu, če se postavlja za sodnika čez dru- ge in — obsoja. To je le člo- veška sodba, pa še ni končna sodba. Gospodin, pomiluj. Če sam gledam nazaj na precej dolgo življenje, moram, žal, sam priznati, da so bile veči- noma le polomije, in pri "Pi- sanem polju" sodijo drugi, da so zopet le polomije. Niti last- na, niti sodba drugih pa še ni zaključna sodba. Ta še pride.

Govori o aferi g. Grdina. Stvar bi bila nekako, da je g. Grdina l. 1928, ko je imel go- vor v Slovanskem domu baje "metaj ogenj in žyeplo na SNPJ in njene uradnike." Zdaj pa bi bil jo on sam "po- lomil," in to bi bil "povračilni dan." Well, zopet bi vsaj jaz rekel, da bo zaključna sodba šele prišla, in ta utegne biti drugačna. Tedaj sem sam sli- šal več govorov g. Grdina je jasno ločil jednoto od dela uradnikov. Kaki konjski tato- vi uradniki seve niso, ampak o delu teh uradnikov imam tudi jaz svoje mnenje, sodba pa bo zopet šele prišla. Ako je delo uradnikov tako, da bo pri končni sodbi malo ali prav nič hvale, pač pa dosti graje, potem ti uradniki še nikakor niso opravičeni, če bi jo bil tu- di g. Grdina "polomil." Ker g. Pintar precej ostro sodi o aferi, pride lahko tudi za nje- ga "povračilni dan," kar pa je njegova zadeva.

Jaz bi hotel le to poudariti, da kaki naprednjaki še nika- kor niso nobeni svetniki, in če "ga nazadnjaki še tako lo- mijo," in sem "ga polomil" tudi jaz, ko sem to zapisal.

Prva, najstarejša, največja in najbogatejša sloven- ska katoliška podporna organizacija v Združenih Državah Ameriških, je:

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota

Ustanovljena 2. aprila 1894, inkorporirana 12. januarja 1898 v državi Illinois, s sedežem v mestu Joliet, Illinois.

POSUJE ŽE 47. LETO.

Glavni urad v lastnem domu: 351 No. Chicago Street, Joliet, Illinois.

SKUPNO PREMOŽENJE ZNAŠA OKROG \$5,000,000.00.

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 122.55%.

K. S. K. Jednota ima nad 36,500 članov in članic v odraslem in mladinskem oddelku.

SKUPNO ŠTEVILO KRAJEVNIH DRUŠTEV 183.

Skupnih podpor je K. S. K. Jednota izplačala tekom svojega 46-letnega obstanka \$7,400,000.00.

GESLO K.S.K. JEDNOTE JE: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD!"

Ce se hoče zavarovati pri dobri, poštini in solventni podporni organizaciji, zavaruj se pri Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti, kjer se lahko zavaruješ za smrtnine, razne poškodbe, operacije, proti bolezi- ni in onemoglosti.

K. S. K. Jednota sprejema v svojo sredo člane in članice od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta. Zavaruješ se lahko od \$250.00 do \$5000.00 posmrtnine.

V Mladinskem Oddelku K. S. K. J. se otroci lahko zavarujejo v razredu "AA" ali "BB". Mesečni prispevek v mladinski oddelci je zelo nizek in ostane stalen, dasi zavarovalnina z vsakim letom narašča. V slučaju smrti otroka se izplača \$500 ali \$1,000 posmrtnine. Otroka se lahko tudi zavaruje za dobo 20 let, nakar prejme zavarovani svoto nzplačano v gotovini.

BOLNIŠKA PODPORA:

Zavaruješ se lahko za \$2.00; \$1.00 in 50c na dan ali \$5.00 na teden. Asessment primerno nizek.

K. S. K. Jednota nudi članstvu pet najmodernejših vrst zavarov- vanja.

Člani in članice nad 60 let stari lahko prejmejo pripadajočo jim rezervo izplačano v gotovini.

Nad 70 let stari člani in članice so prosti vseh nadaljnjih asesmentov. Jednota ima svoj lasten list "Glasilo K. S. K. Jednote", ki izhaja enkrat na teden v slovenskem in angleškem jeziku in katerega dobiva vsak član in članica.

Vsak Slovenec in Slovenka bi moral (a) biti zavarovan (a) pri K. S. K. Jednoti, kot pravi materi vdov in sirot. Če še nisi član ali člani- ca te mogočne in bogate podporne organizacije, potrdi se in pristopi takoj.

V vsaki slovenski naselbini v Združenih državah bi moralo biti društvo, spadajoče h K. S. K. Jednoti. Kjerkoli še nimate društva, spadajočega k tej katoliški podporni organizaciji, ustanovite ga; treba je le osem oseb starosti od 16. do 60. leta. — Za nadaljnja pojasnila in navodila pišite na glavnega tajnika: JOSIP ZALAR, 351 N. Chicago Street, Joliet, Illinois.